

2016-11-24

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och
associationsrätt
103 33 Stockholm

ju.L1@regeringskansliet.se

Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:33)

Svenska Bankföreningen, som har beretts möjlighet att yttra sig över nämnda promemoria, ställer sig bakom målet för regeringens jämställdhetspolitik som syftar till att åstadkomma ett jämställt beslutsfattande. Vi motsätter oss dock lagstiftning och efterlyser en djupare analys av de konsekvenser en inskränkning i äganderätten kan medföra.

I promemorian förslås en ny bestämmelse i aktiebolagslagen som anger att minst 40 procent av vardera kön ska vara representerat i styrelsen i de aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige. Det samma ska gälla för bolag i vilka staten äger samtliga aktier och som förvaltas av Regeringskansliet. Vidare föreslås att om ett sådant bolag inte uppfyller detta krav ska bolaget påföras en sanktionsavgift som maximalt få uppgå till fem miljoner kronor.

Bankföreningen som ställer sig positiv till en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser ställer sig dock frågande till behovet av en reglering. Frågan om en jämn könsfördelning hanteras redan i dag dels i Kollegiet för svensk bolagsstyrnings kod och, för den finansiella sektorn, i Finansinspektionens föreskrifter.

Kollegiet arbetar aktivt med frågan och har en uttalad ambitionsnivå att det minst företrädda könet ska utgöra 40 procent av ledamöterna i bolagens styrelser 2020. Kollegiet räknar dock med att de större bolagen redan 2017 i genomsnitt har nått en nivå på 35 procent. Som anges i promemorian går utvecklingen åt rätt håll vilket visar att självregleringen fungerar. Enligt promemorian ska bolagen ha nått en jämn könsfördelning senast vid de årsstämmor som hålls 2019, en tidshorisont som inte heller nämnvärt avviker från Kollegiets ambitionsnivå.

Enligt koden handlar god bolagsstyrning om att säkerställa att bolaget sköts på ett för aktieägarna hållbart, ansvarsfullt och effektivt sätt. För ägarna som står den ekonomiska risken är det också viktigt att så långt möjligt kunna påverka hur investeringen förvaltas. Det är därför vitalt att de också har rätt att utse de personer som ska ingå i styrelsen. Att förvaltningen av bolaget sköts effektivt är inte bara avgörande för förtroendet hos befintliga ägare utan även för framtida investerares intresse i bolaget. Eventuella inskränkningar i äganderätten måste därför analyseras mycket noga och en avvägning måste göras mellan en lagreglering och möjligheterna att nå målet genom självreglering.

För finansiella företag finns redan i dag krav på mångfald i företagens styrelser genom Finansinspektionens föreskrifter. Det kan noteras att promemorian inte alls berör den reglering som tillkommit i spåren efter den finansiella krisen. Det saknas också en analys av de konsekvenser som en dubbelreglering kan medföra för banker och andra finansiella bolag. Promemorian berör inte heller hur sanktionshanteringen i aktiebolagslagens bestämmelser ska förhålla sig till de sanktionsbestämmelser som finns i bl.a. lagen om bank- och finansieringsrörelse (SFS 2004:297). I detta sammanhang bör också noteras att andelen kvinnor i de banker vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, ligger i paritet med förslaget.

I samband med att direktiv 2013/36/EU (kapitaltäckningsdirektivet – CRD IV) införlivades i svensk rätt infördes krav i Finansinspektionens föreskrifter om att ett företag ska, när det tillsätter styrelseledamöter, beakta en bred uppsättning egenskaper och kunskaper och för detta ändamål ha en policy för att främja mångfald i styrelsen. Av Finansinspektionens beslutspromemoria (FI Dnr 11-13269) framgår att med mångfald avses såväl ålder, kön, geografiskt ursprung som utbildnings- och yrkesbakgrund. Kravet på mångfald i föreskriften förutsätter således inte enbart att bankerna främjar en jämn könsfördelning i styrelsen utan också att kravet på ålder och geografiskt ursprung m.m. tillgodoses.

Utöver kravet på mångfald finns i lagen om bank- och finansieringsrörelse även en begränsning av hur många uppdrag en ledamot i en banks styrelse samtidigt kan inneha. Generellt gäller att den som är styrelseledamot i en bank, utöver detta uppdrag, får ha andra uppdrag som styrelseledamot eller verkställande direktör i den utsträckning som bedöms lämpligt med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. För det fall banken är att anse som betydande i fråga om storlek, intern organisation samt verksamhetens art, omfattning och komplexitet, får en styrelseledamot eller verkställande direktör utöver denna post endast inneha antingen ett uppdrag som verkställande direktör och två uppdrag som styrelseledamot, eller fyra uppdrag som styrelseledamot.

Vidare följer av det befintliga regelverket att en bank ska informera Finansinspektionen i samband med att ledamöter i styrelsen utses varefter Finansinspektionen gör en prövning av dessa personers lämplighet att sitta i styrelsen för banken. Banken ska även informera Finansinspektionen när antalet styrelseledamöter minskas. I dessa fall ska Finansinspektionen bedöma om styrelsen som helhet fortfarande uppfyller kravet på lämplighet. För det fall Finansinspektionen inte anser att ledamoten uppfyller lämplighetskraven ska Finansinspektionen anmärka på personen och om denna fortfarande finns kvar i styrelsen när högst tre månader gått ska bankens tillstånd återkallas. Detta gäller också om styrelsen i sin helhet inte uppfyller lämplighetskraven. Finansinspektionen har även möjlighet att rikta en sanktion mot enskilda styrelseledamöter om dessa t.ex. medvetet tillåtit en styrelseledamot som inte uppfyller lämplighetkravet att åta sig ett styrelseuppdrag.

Sammantaget kan konstateras att frågan om en jämn könsfördelning redan hanteras i såväl koden för bolagsstyrning som i Finansinspektionens föreskrifter. Till detta kommer att andelen kvinnor i bolagens styrelse stadigt har ökat de senaste åren och att det finns en stark ambition att nå målet senast 2020. Bankföreningen anser att det mot denna bakgrund är svårt att se det rimliga i att införa den föreslagna regleringen och avstyrker därför lagreglering.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Åsa Arffman